

Jubilumsberetning

for

LEVANGER ROTARY KLUBB

50 ÅR

1954 - 2004

Styret i 2003/2004

President: Tore Alfnes

Past pres: Olav Aspli

Inc. pres: Gerd Talsnes Heggdal

Sekretær: Steinar Flatås

Kasserer: Olav Gjeset

PRESIDENTEN HAR ORDET:

Kjære Rotaryvenner

Levanger Rotary Klubb har sin charterdato 2. januar 1954, og feierer derfor sitt 50 års jubileum i 2004. Dagens klubbmedlemmer takker de som tok initiativet til å etablere klubben for 50 år siden. Takken går til vår fadderklubb, Trondheim Rotary Klubb, og til våre chartermedlemmer. Klubben har gjennom sin virksomhet gitt medlemmene verdifull innsikt i samfunn- og bedriftsliv og skapt mange kontaktmuligheter ut over eget område. Indirekte har dette også hatt betydning for vårt lokalsamfunn her i Levanger.

Levanger Rotary Klubb har laget en 50 års beretning som en del av sin jubileumsmarkering. Vår rotarymedlem Jon Hilmo har skrevet denne, og vi takker han spesielt for innsatsen.

Beretningen viser at Rotary har en levende organisasjon i Levanger disse 50 årene. Klubben har vist vilje og evne til fornying så viss klubben fortsatt makter "å være i tiden" kan vi se fram til flere jubileumsmarkeringer.

Tore Alfnes

For styret i Levanger Rotaryklubb

Tore Alfnes

GUVERNØREN HILSER

Rotary International – 50 år i Levanger!

Behovet for at ledere og ledende yrkesutøvere fra forskjellige yrker møtes ukentlig for å lære mer om andres yrker og om samfunnet, er stort. Like stort i dag som da Levanger Rotaryklubb ble etablert i 1954. Det er derfor med stor glede jeg hilser klubben når den nå runder 50 år.

Samfunnet har forandret seg betydelig siden klubbens etablering. Fra etterkrigstidens gjenoppbyggingstid med nøkternhet, optimisme, jevn vekst i økonomien, mål om arbeid til alle og stabile og trygge hjem. Til dagens samfunn med nesten overflod av kjøpekraft, men samtidig svekket konkurransekraft, rusproblemer, terrortrussel, innvandring osv. Å arbeide i dagens samfunn krever mer enn bransjekunnskap, det kreves også samfunnskunnskap.

Rotary har også endret seg i løpet av disse årene. Kvinner har fått innpass, og klubbene vil nå kunne være mer et komplett yrkesmessig speilbilde av samfunnet. Kvinner står ikke tilbake for menn på noen måte, og er derfor like naturlig å rekruttere som menn.

Rotary er også et treffsted for å utvikle vennskap, internasjonale relasjoner, og for å bidra til samfunnsnyttige prosjekter. Arbeidet med å utrydde polio startet Rotary i 1985. Et fantastisk arbeid er lagt ned og enorme beløp har Rotarianere fra hele verden bidratt med. Det nasjonale prosjektet Handicamp, hvor 20 handikappede pluss assistenter, annethvert år møtes for sosiale og sportslige aktiviteter, kan vi også med stolthet vise frem. Lokale prosjekter har vi også uendelig mange eksempler på.

Når nå klubben fyller 50 år, kan en se tilbake på rike år for klubbens medlemmer. Når en ser fremover er det år med muligheter til å videreutvikle klubben til fortsatt å ha en sterk posisjon i lokalsamfunnet, som et attraktivt forum med aktuelle tema, med god rekruttering, med aktiviteter som også involverer ledsagere og øvrig familie, samt med et åpent blikk for internasjonale relasjoner gjennom bl.a. ungdomsutveksling. Imidlertid er det viktig å huske Rotary sin historie og grunnidé, nemlig Paul Harris som inviterte tre personer fra andre yrker – han visste mye om sitt eget yrke, men ønsket å vite mer om andres, for gjennom det å forstå samfunnet bedre. Denne historien er unik for Rotary – og den kan vi bygge videre på også de neste 50 år. Gratulerer og lykke til videre!

Bjørn Haukebø

Hilsen

Bjørn Haukebø

Governør 2003-2004 Distrikt 2275

HILSEN FRA CHARTERMEDLEM REIDAR DUE

Jeg vil som chartermedlem i Levanger Rotary overbringe en hilsen til jubilaranten i anledning medlemskap i så mange år har Rotary gitt meg mye som en trofast møtedeltaker -med unntak av 12 år på Stortinget. Når en ser tilbake til starten i 1954 var det ikke enkelt å få det hele i gang. Mange oppfattet dette som en snobbeklubb av vellykkete samfunnsborgere selv om alle yrker kunne være representert og hva betydde "service above self". Vi hadde stor hjelp og støtte fra vår fadderklubb Trondheim Rotary klubb og spesielt presidenten Jack Nilsen (dir. E.C. Dahls bryggeri) som en god læremester.

Hva har nå Rotary gitt meg? Som samfunnsinteressert og en som er opptatt av hva folk flest holder på med kan det gi meg ett bedre vidsyn over lokalsamfunnet om utfordringer og den økonomiske situasjonen for andre næringer enn din egen. I Rotary kan en få ett mer nyansert bilde av næringslivet i distriktet og ser bedre hvilken innsats som utøves og i større grad vise respekt og kanskje i noen tilfeller også gi hjelp.

Rotary er på flere måter med å skape en lagånd og gi pågangsmot i videste forstand. I tillegg er dette med på å etablere vennskap, hygge og utvikling av deg sjøl -jeg har sjeldent gått "tomhendt" fra en tirsdagskveld. Jeg mener også Rotary har bidratt til å forme det lokalmiljøet vi alle er glad i.

Jeg har aldri angret på mitt medlemskap fra 1954 snart 50 år siden, min deltakelse har sikkert gitt andre noe positivt - for min egen del har det gitt mye kunnskap og mange gode stunder noe jeg takker klubben for.

A handwritten signature in black ink that reads "Reidar Due". The signature is written in a cursive style with a long horizontal stroke at the end.

Reidar Due

Klubben stiftes

Levanger Rotary Klubb fikk sitt charterbrev den 2. januar 1954, som den tredje Rotaryklubb i Nord-Trøndelag, to år etter Steinkjer og to dager etter Namsos.

Den gangen hadde Levanger bystatus (kjøpstadsrettighet), med vel 800 innbyggere, men på begge sider av byen lå tettgrender i Frol og Skogn, og med et noe variert næringsliv, slik at grunnlaget for en Rotaryklubb nok var til stede.

Initiativet kom fra Trondhjems Rotaryklubb. Bygarter Ottar Quenild, som også hadde vært elev ved Staup Hagebruksskole, og Alf B. Lund, som den gang var president i Trondhjems Rotary Klubb, tok de første samtaler med ”høvelige” personer i Levanger, det var nok først og fremst skoleinspektør Erling Vollan, for å undersøke mulighetene for en klubb her i distriktet.

Alf B. Lund har fortalt litt om aktivitetene, og fra hans brev (i 1994) hitsettes:

” I takknemmelighet over å ha fått oppdraget om å skrive noen ord om Levanger Rotaryklubb og dens tilblivelse, hilser jeg 40-åringen og gratulerer med jubileet. Den energiske ”guvernør Chr. Lindboe ”lot seg spenne for” - for å bruke hans egne ord - og inspirerte ”presidenter og andre interesserte Rotarianere til å starte nye Rotaryklubber. Hele Norge var ”den gang bare ett distrikt.

Hvor mange klubber Lindboe fikk i sving, i årene 1952/53, har jeg ”ikke tallet på - det var en imponerende virksomhet som ble utfoldet, og hans begeistring ”smittet over på alle nytutklekkede Rotarianere. Ottar Quenild og jeg ble en slags ”reisende” - -

”i Rotary, og vi startet med Levanger. Når jeg i dag i beundring minnes de første presidenter i ”Levanger: Erling Vollan, Georg Jenssen og Arne Hognestad, skal jeg ikke nevne flere navn”- ”ingen nevnt – ingen glemt ”.

Vår første president, Erling Vollan, forteller at

”En dag (i 1953) fikk jeg besøk på mitt kontor av herrene Lund og Quenild, Lund angivelig ”som hovedperson. De la ikke det minste skjul på at de opptrådte for noe som het Rotary, et ”ukjent begrep for meg. Særlig Alf B. Lund var veltalende og inspirerende, og gjorde greie ”for oppdraget: Trondhjems Rotary Klubb hadde tatt mål av seg til å stå fadder for en klubb ”her. Jeg oppfattet omsider konturene av herrenes oppdrag, og så tydelig sjansen til å ”plassere Levanger på kartet. Det ble innen noen uker dannet en interims Rotary klubb. ”Det var vel litt vanskelig å fylle kravet om et antall klassifikasjoner til en klubb, og ”utsendingene” fra Trondheim gav vel egentlig uttrykk for en viss skepsis da en av dem spurte om vi ikke hadde en general her. Våre folk måtte da svare at vi nok bare hadde en skarve oberst.”

De første møter

Det ble, som Erling Vollan videre forteller, satt ned et utvalg til å gjøre det nødvendige forarbeid, det første ble holdt den 9. mai 1953, der møtte 14 av de 29 som hadde sagt seg villige til å være med.

Det ble der og da valgt et provisorisk styre:

President : Erling Vollan
Visepresident: Georg Jenssen
Sekretær : Reidar Due
Kasserer : Helge Leiv Svarva.

Klubben ble konstituert på lovlig måte i møte den 23. februar 1954, og den 2. mars samme år ble det første ordinære styre valgt, som også var identisk med det provisoriske styret.

Charterfest

Da klubben hadde fått sitt charterbrev, ble det den 13. mars samme år holdt charterfest. Selve høytideligheten tok til kl. 18.00, i det alle impliserte møtte på Håndverkeren. Her foregikk da installasjonen av klubb og medlemmer. Rotarynålen ble festet på jakkeslaget hos hver enkelt som tegn på verdigheten. Selve festen var lagt til Backlund Hotell. Festantrekket var, som Erling Vollan sier, av praktiske grunner fastsatt til smoking. Dansen, sies det, foregikk til ut i de små timer. På festen deltok også flere medlemmer fra Trondheim, i tillegg til de to ”reisende”, og den nystiftede Steinkjer Rotaryklubb var også representert.

De første 19:

Reidar Due Trygve Thurn Paulsen

Knut Hjelde Arne Hognestad

Morten Solberg Georg Jenssen

Leif Rolvsjord · Harald Hegstad

Asbjørn Ørsleie Olaf Krøkan

Reidar Pettersen Erling Vollan

Gunnulf Sønsteby Aage Thor Falkanger

Alf Andersen Jon Auran

Ole Olsen Øren Kaare Landfald

Helge Leiv Svarva

Møtested

Klubbens første møtelokale var Backlund Hotell, men allerede etter et års tid ble møtene flyttet over til gamle Kaffestova, og de holdt seg der til i 1962, da møtestedet ble flyttet over til den nye kaffestova i det nybygde Bøndernes Hus. Etterhvert begynte man å snakke om å

flytte over til Backlund Hotell igjen, som nå var nytt og fint. Men enda i 1969 forteller I møteboka at ”*det er vanlig mening at sal B i Bøndernes Hus er bra*”

Lysten til å flytte holdt seg og økte nok med tiden, og fra 1974 ble hotellet igjen klubbens faste møtested, tirsdager kl. 18.30. Det var, for å være helt nøyaktig, en halv time tidligere enn da ”charterfedrene” hadde begynt sine møter.

I møte den 19. desember 2000 ble et enstemmig vedtatt å flytte klubbmøtene til Levanger Kro, og det første møte i nye lokaler ble holdt den 2. januar 2001.

Det gikk over et år før det ble anskaffet gjestebok, de første gjester har skrevet sine navn den 3. januar 1956. Boka forteller om mange gjester, fra inn- og utland.

Klubben vokser

Medlemstallet vokste bare svakt de første 7 åra, men fra 1952 økte farten, og i 1968 var antallet kommet opp i 47. Det var lenge et uttrykt ønske om å holde medlemstallet under 50, men i 1970 ble denne grensen brutt, i skjæringspunktet mellom å unngå forgubbing og det å ta opp nye, yngre medlemmer.

I denne perioden økte også folketallet i kommunen, og en rekke nye yrker dukket opp med Norske Skogindustrier. Siden den gang har antallet medlemmer svingt mellom 40 og 50. I jubileumsåret er vi 44 medlemmer.

Fadder til nye klubber

Det gikk ikke lang tid før Levanger R.K. begynte å skyte knopper. Allerede i 1962 stod klubben fadder til Verdal R.K. Det hari alle år etterpå vært nær kontakt og mange besøk fra vår naboklubb, noe vi har satt stor pris på.

Da medlemstallet i 1968 passerte 50, dukket tanken opp om en ny klubb i området, i drøftingene kalt Levanger Syd. Etableringen av Norske Skogindustrier hadde ført til økt folketall i Skogn-området. De kunne derfor se ut til være grunnlag for en ny klubb. Det ble med tanken - den gangen. Men i 1981 stod vår klubb fadder til den nye Skogn Rotaryklubb. I 1984 fulgte Frosta på, og i 1987 Åsen.

Det er først og fremst Reidar Pettersen å takke at disse to siste klubbene ble stiftet. Han var hovedarkitekten bak etableringen av dem, og for sin innsats fikk han da også diplom og medalje fra Rotary Internasjonal og fra Rotary Norden for sitt arbeid med å starte nye klubber.

Engasjement

Klubben engasjerte seg tidlig i sitt nærmiljø, og støttet bl.a. opp om Innherred Barnehjem og delte ut julegaver til ensomme eldre, det ble også gjort en innsats for pasientbibliotek ved sykehuset i Levanger. I den store, verdensomspennende Polio Plus-aksjonen gjorde vår klubb en hederlig innsats, og vårt resultat lå over gjennomsnittet for norske klubber.

En stor begivenhet

Levanger Rotaryklubb arrangerte distriktskonferanse i 1972, et arrangement som klubben fikk mye ros for, og det satte selvfølgelig en ekstra spiss på saken at vårt eget medlem Sigurd Vik var guvernør det året. Konferansen førte også med seg en del presseomtale, og løftet vel for en stund klubben ut av en litt anonym tilværelse. I denne sammenheng kan vi ta med at

klubben har kunnet telle to tidligere guvernører blant sine medlemmer: Jens Berling, Lødingen 1957/58, og Judolf Torgersen, Kirkenes, 1975/76.

Kvinner i Rotary

Spørsmålet om kvinner i Rotary ble i vår klubb nevnt første gang i et møte 26. juni 1987, da det ble referert til en høyesterettsdom i U.S.A., om at en Rotaryklubb ikke kan nekte å ta opp et foreslått kvinnelig medlem, med en begrunnelse hun er kvinne. Enkelte ristet nok litt vantro på hodet.

Men temaet dukket opp igjen, med jamne mellomrom, og det er ingen grunn til å legge skjul på at meningene var sterkt delte blant medlemmene. Under guvernørbesøket 1989 ble spørsmålet tatt opp mer offisielt, og man ble enig om å avvente flere opplysninger fra RI og Norsk Rotaryråd.

Under revisjonen av klubbens vedtekter i 1991, ble disse imidlertid rettet, slik at de ble kjønnsnøytrale, og "han" forsvant fra paragrafene. På et møte den 2. juni 1992 kom saka for alvor opp, og for vedtak. Det var fortsatt ulike meninger, selv om premissene kanskje var noe ulike. Men resultatet ble at kvinner kunne tas opp, og i jubileumsåret har vår klubb 6 kvinnelige medlemmer. Klubbens første kvinnelige president var Lucie Kjelveik i 1996/97

Det kan vel best sies slik:

Våre viktigste avgjørelser blir ikke tatt for å påvirke utviklingen, men for å tilpasse oss den.

Internasjonale kontakter

Det er vel bare naturlig at klubbens første internasjonale kontakt ble Mörsil R.K. Det var den utvandrede snåsningsen Bernhard Mona, stor skogeier i Jämtland, og presten der, Hallenkreutz, som tok initiativet til vår første utflukt over grensen.

Det skal ha vært en festlig bilkortesje som drog i østerled til møte med svenske venner. Denne kontakten har vært virksom siden, med varierende styrke, både til fest og ved andre anledninger. Levanger har gamle tradisjoner å ivareta i kontakten med jemtene, og under marsimartnan har vi ofte hatt besøk av svenske rotarianere, og vår klubb har da sørget for litt ekstra oppmerksomhet mot gjestene.

Klubben har tre ganger vært vertskap for Group Study Exchange, (Iowa 1969, Texas 1987 og Georgia 1990). Vi har også gjestfritt tatt imot utvekslingsstudenter fra andre land.

Sosialt treffpunkt

For de fleste medlemmer har nok de ukentlige møtene vært et lite pusterom i dagens mange gjøremål. Medlemmene har også hørt mange foredrag om ulike emner, av gjester eller av klubbens egne medlemmer. Lokale spørsmål har ofte stått på tapetet, av og til i grenselandet til politikken, men bare på den rette siden! Kanskje har egoforedragene vært mest med på å lære andre Rotarykamerater å kjenne.

De som er eldst, vil huske Jens Berlings lune betraktninger om emner av alle slag, eller Harald Eggens utallige små dikt, som kommentarer til dagens små og store begivenheter. Det knytter seg også mange minner til sommerkvelder ved Harald Bentzens hytte ved Grønningen, eller grillfester i dusmørke kvelder på Staup. De mest ivrige fiskere vil vel også minnes netter i venting på at laksen skulle bite i Stjørdalselva.

Rotaryklubbene ligger tett på østsida av fjorden, fra Trondheim til Steinkjer, noe som forteller om god spredning av Rotarys ideer, og om mange interesserte Rotarianere. Vi må vel tro at vår klubb fortsatt vil være møteplass for aktive representanter for et bredt og variert yrkesliv i Levanger.

Levanger 01.12.03

Jon Hilmo

Æresmedlemmer Levanger RK

Arne Selvig
Knut Hjelde
Jon Hilmo
Reidar Due

Tildelinger av Paul Harris Fellow

Reidar Pettersen	1987
Reidar Due	1993
Knut Hjelde	1993
Leif Rolfsjord	1993
Trygve Thurn-Paulsen	1993
Einar Haugan	1999
Jon Ramstad	2004
Leiv Ramfjord	2005
Marit Breivik	2006

